

6. Олексюк О. М. Українська народна музична творчість як фактор удосконалення музично-естетичної освіти студентів / О. М. Олексюк // Шляхи удосконалення художньо-естетичної освіти учнівської молоді в умовах відродження національної культури: тези республіканської науково-практичної конференції (7–9 квіт. 1992 р.) / [ред. кол.: О. П. Щолокова / (відп. ред.) та ін.]. – К.: КДПІ, 1992. – 280 с.

7. Отич О. М. Естетико-педагогічний потенціал української народної пісні: навч. посіб. / О. М. Отич. – Полтава: Вид-во ПДПУ ім. В. Г. Короленка, 1998. – 35 с.

8. Отич О. М. Українське народне мистецтво у формуванні ідеалу особистості майбутнього педагога / О. М. Отич // Педагогіка і психологія професійної освіти. – 2005. – № 5. – С. 55–64.

9. Педагогіка вищої освіти: навч. посіб. / [З. Н. Курлянд, Р. І. Хмелюк, А. В. Семенова та ін.]; за ред. З. Н. Курлянд. – К.: Знання, 2005. – 399 с.

10. Помиткін Е. О. Формування духовних цінностей старшокласників у діяльності шкільної психологічної служби: автореф. дис... канд. психол. наук: 19.00.07 / Е. О. Помиткін / Інститут психології ім. Г. С. Костюка АПН України. – К., 1998. – 21 с.

11. Рудницька О. П. Музика і культура особистості: проблеми сучасної педагогічної освіти: навч. посіб. / О. П. Рудницька. – К.: ІЗМН, 1998. – 248 с.

REFERENCES

1. Hohol, M. (1952). *Tvory: v 3 t.* [M. Hohol. Works: 3]. Kyiv.

2. Ivanyuk, A. I. (2004). *Ukrainskyj muzyčnyj folklor: pidruč. dlja vyščyx navč. Zakladiv.* [A. I. Ivanyuk Ukrainian musical folklore: proc. for higher studies. Institutions]. Vinnyca: NOVA KNYHA.

3. *Kultura i pobut naseleńnja Ukrajinu: navč. posib.* (1993) / [V. I. Naulko, L. F. Artjux, V. F. Horlenko ta in]. [Culture and lifestyle of the population of Ukraine: textbook. Manual]. Kyiv: Lybid.

4. Lysenko, N. V. (2011). *Etapedahohika dytynstva. Navčal no-metodyčnyj posibnyk.* [Pedagogy of childhood. textbook]. Kyiv: Vydavnyčyj Dim «Slovo».

5. *Muzyčno-pedahohična i tvorča dijálnist M. Leontovyča v konteksti vidrodžennja nacionalnoji osvity ta kul'tury (1997)* [Musical-pedagogical and creative activities M. Leontovich in the context of the revival of

national education and culture]. Kamjanec-Podilskyj: PP XVM im. V. Hahenmejstera.

6. Oleksjuk, O. M. (1992). *Ukrainska narodna muzyčna tvorčist' jak faktor udoskonalennja muzyčno-estetyčnoji osvity.* [Ukrainian folk musical creativity as a factor of development of musical-aesthetic education of students]. Kyiv: KDPI.

7. Otyč, O. M. (1998). *Estetyko-pedahohičnyj potencial ukrajinskoji narodnoji pisni: navč. pos.* [Aesthetic and pedagogical potential of Ukrainian folk songs: proc. allowance]. Poltava: Vyd-vo PDPU im. V. H. Korolenka.

8. Otyč, O. M. (2005). *Ukrainske narodne mystectvo u formuvanni idealu osobystosti majbutnoho pedahoha / O. M. Otyč // Pedahohika i psycholohija profesijnoji osvity.* [Ukrainian folk art in the formation of the ideal personality of a future teacher // Pedagogy and psychology of professional education.]. Kyiv.

9. *Pedahohika vyščoji osvity: navč. posib. (2005) / [Z. N. Kurljand, R. I. Xmeljuk, A. V. Semenova ta in.]* [Pedagogy of higher education: proc. allowance]. Kyiv: Znannja.

10. Pomytkin, E. O. (1998). *Formuvannja duxovnyx cinnostej staršoklasnykiv u dijálnosti škilnoji psycholohičnoji služb.* [The formation of spiritual values of senior pupils in the school psychological service]. Kyiv.

11. Rudnycka, O. P. (1998). *Muzyka i kultura osobystosti: problemy sučasnoji pedahohičnoji osvity: navč. posib.* [Music and culture of the personality: problems of modern pedagogical education: proc. manual]. Kyiv: IZMN.

ВІДОМОСТІ ПРО АВТОРА

ВРОДА Людмила Анатоліївна – викладач кафедри теорії та методики мистецтв Хмельницької гуманітарно-педагогічної академії.

Наукові інтереси: підготовка майбутніх вчителів музики до створення етнокультурного виховного середовища у загальноосвітньому навчальному закладі.

INFORMATION ABOUT THE AUTHOR

VRODA Lyudmila Anatoliyivna – lecturer of theory and methodology of Arts in Khmelnytsky Humanitarian Pedagogical Academy.

Circle of scientific interests: training of the future music teachers in creating of ethno-cultural educational environment in secondary school.

УДК 378.147: 78

ГАО Іюань –
аспірант кафедри теорії та методики музичної освіти
Національного педагогічного
університету імені М. П. Драгоманова
e-mail: baladynska@ukr.net

ГУМАНІЗАЦІЯ МИСТЕЦЬКОЇ ОСВІТИ ЯК МЕТОДОЛОГІЧНЕ ПІДґРУНТЯ ФОРМУВАННЯ ІННОВАЦІЙНОГО ПОТЕНЦІАЛУ ПЕДАГОГІВ- МУЗИКАНТІВ

Постановка та обґрунтування актуальності проблеми. Проблема фахової підготовки особистості у галузі мистецької

освіти вимагає нового погляду на її методологічні основи з врахуванням практичного успіху. Даний напрямок мислення

науковців пов'язаний зі зміною парадигми, що відбулася на рівні свідомості сучасної людини, скоординованого суспільно-політичними катаклізмами та їхніми похідними, тотальною модернізацією і технологізацією життя. Усе це породжує небезпеку духовно-естетичного вакууму. Освіта, і, зокрема, мистецька освіта, на думку багатьох науковців є занадто раціоналізованою, що призводить до утилітарної професіоналізації на фоні втрати життєвих орієнтирів.

Отже, актуальною стає проблема гуманістичної парадигми, яка окреслює принципово інший підхід до організації системи мистецької освіти.

Як слушно зауважує Ю. Макушин, пріоритети гуманістичних освітніх технологій, системно-гуманітарний стиль мислення, комунікативно-інформаційна взаємодія визначають стратегію подолання кризи сучасної освіти як глобального загальносвітового і окремого національного явища [11].

У зв'язку з цим неабиякої актуальності набуває проблема підготовки фахівців із сформованим інноваційним потенціалом, здатними до саморозуміння і самовизначення в нових соціокультурних умовах; які можуть самостійно формувати й коригувати професійні цілі, адекватні особливостям конкретної ситуації; створювати певний спосіб життя, який уможливить переосмислення власної особистісної та професійної сутності в умовах постійно змінної дійсності.

Узагальнюючи розробки дослідників проблеми гуманізації мистецької освіти, зазначимо, що він є ключовим аспектом розуміння процесу формування інноваційного потенціалу особистості педагога-музиканта.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. До проблеми формування інноваційного потенціалу вчителя зверталися такі науковці, як Н. Василенко, Ю. Галатюк, О. Гончарова, Н. Ільїна, Д. Мазоха, Н. Опанасенко, Н. Савчук, В. Сластьонін, В. Химинець та інші. Педагогічні умови як рушійні сили запуску внутрішньо-особистісних потенцій студентів розкривають у своїх дослідженнях В. Воеводін, А. Зайцева, В. Лихварь, С. Олійник, О. Побірченко, С. Щеглова, Л. Яренчук та інші.

Проблема гуманізації освітнього процесу у вищих навчальних закладах знайшла своє відображення в дослідженнях багатьох учених, зокрема О. Барно, С. Гончаренка, В. Добриніна, Т. Кухтевича, М. Добрускіна, М. Зязюна, Є. Шиянова та інших. У галузі мистецької освіти провідниками гуманістичного підходу, безперечно, є С. Горбенко, О. Отич, Г. Падалка, О. Рудницька, О. Ростовський, О. Щолокова,

В. Шульгіна та інші.

Наукові розвідки українських і зарубіжних учених (Г. Балл, Д. Богоявленська, І. Бех, Н. Бібік, М. Євтух, П. Кравчук, В. Кремень, В. Кудін, О. Пехота, Е. Помиткін, С. Сисоєва, В. Сластьонін, А. Сущенко, О. Яковлева та інші), присвячені ідеям гуманізації професійної підготовки фахівця, здатного до реалізації власного потенціалу.

Мета статті полягає в аналізі гуманістичного підходу як методологічної основи формування інноваційного потенціалу особистості, дослідити його концептуальність у визначенні шляхів впровадження принципів гуманізації та окресленні педагогічних умов формування інноваційного потенціалу педагога-музиканта.

Виклад основного матеріалу дослідження. Науковці розглядають поняття «інноваційний потенціал особистості» у різних аспектах, а саме: у феноменологічному просторі (Ю. Власенко); як певний комплекс соціально-антропологічних якостей, що ініціюють нададаптивну активність людини та забезпечують психологічну готовність генерувати, сприймати, реалізовувати нововведення, а також вчасно відмовлятися від застарілих недоцільних способів діяльності (О. Михайлова); як підґрунтя для розгортання інноваційної поведінки та інноваційної діяльності як проявів нададаптивної активності людини (Е. Галанжинський, В. Ключко, О. Кузнєцова, О. Саннікова та інші).

Як сутнісна категорія інноваційний потенціал характеризує здатність людини до осмисленого, диференційованого сприйняття інновацій в образі світу, з яким він взаємодіє. Як динамічна характеристика інноваційний потенціал відображає генералізовану властивість особистості здійснювати активно-перетворювальний спосіб взаємодії зі світом, визначаючи перспективу ставлення людини до світу і самої себе [14].

Ю. Власенко рельєфно і об'ємно характеризує дане поняття як динамічну поліфункціональну складну систему, що характеризує можливості людини до диференційованої, усвідомленої, активної інноваційної взаємодії зі світом на різних рівнях: із природою як середовищем, із соціумом, в межах культури, а також на вищому рівні – організації власного життя. Таке широке розуміння Ю. Власенко інноваційного потенціалу особистості, на нашу думку, скероване тенденціями сучасної наукової парадигми бачення людини яка змінюється у мінливому світі.

Цілком слушними вважаємо твердження Ю. Власенко, що інноваційний потенціал особистості характеризує здатність людини до конструктивного, нестереотипного мислення

та поведінки в новій ситуації, до виявлення нових способів вирішення проблем, усвідомлення та розвитку свого інноваційного досвіду. Основними компонентами інноваційного потенціалу, на думку дослідниці, є потенційні можливості людини у гносеологічному (можливість виявлення нового інформаційного простору та орієнтації в ньому), аксіологічному (можливість адекватної оцінки нового явища), праксеологічному (можливість ефективно діяти в новій ситуації) аспектах [2].

У науковій думці присутній широкий спектр тлумачення поняття «інноваційний потенціал учителя». Так, Д. Мазоха, Н. Опанасенко розглядають інноваційний потенціал педагога як сукупність соціокультурних і творчих характеристик особистості педагога, який виявляє готовність удосконалювати педагогічну діяльність, наявність внутрішніх засобів та методів, здатних забезпечити цю готовність [12].

Є. Горенков розуміє інноваційний потенціал учителя як «енергію, напруження фізичних, духовних сил у створенні (пошуку) педагогічної новизни, її реалізації, існуючу у потенції внутрішню енергію, напруження, що обумовлює процес виховання інноваційного потенціалу випускника» [6, с. 57–60].

Зв'язок інноваційного потенціалу з творчими процесами простежуються у дослідженнях Н. Василенко, Н. Волкової, Ю. Галатюк, Ю. Кучерявої, Т. Туркот та інших. Так, Н. Василенко розглядає інноваційний потенціал педагога як «особливість стану індивідуальної свідомості педагога, його відкритість до сприйняття нового, незалежність від стереотипів і шаблонів» і розуміє його як комплекс особистісних якостей, які залежать від творчого потенціалу, професійності та мети інноваційної діяльності, і проявляється він у вирішенні нестандартних ситуацій [1, с. 25].

Ю. Кучерява суть інноваційного потенціалу педагога вбачає у його здатності до творчого проєктування, саморозвитку та реалізації інноваційних ідей і технологій [9].

Дотичним думці Ю. Кучерявої є визначення інноваційного потенціалу педагога Ю. Галатюк. Автор окреслює його як творчу здатність генерувати нові ідеї, особистість з високим культурно-естетичним рівнем, відкритістю до нового, розумінням і сприйняттям нових ідей, думок, напрямів, течій [4].

Основними чинниками, що визначають наявність інноваційного потенціалу педагога, Т. Туркот називає такі: творча здатність генерувати нові ідеї; високий культурно-естетичний рівень, освіченість, інтелектуальна глибина і різнобічність інтересів; відкритість

особистості педагога новому і сприйняттю різних ідей, думок, поглядів, концепцій, що базується на толерантності особистості, гнучкості та широті мислення [13].

Н. Волкова до чинників, що окреслюють наявність інноваційного потенціалу, включає «творчу здатність генерувати нові уявлення та ідеї, що зумовлюються професійною установкою на досягнення пріоритетних завдань освіти; вміння проєктувати і моделювати свої ідеї на практиці; нове розуміння цінностей освіти, прагнення до змін, моделювання експериментальних систем; високий культурно-естетичний рівень, освіченість, інтелектуальну глибину і різнобічність інтересів педагога; вибір різних форм культурної та наукової, творчої активності; відкритість особистості педагога до нового розуміння і сприйняття різних ідей, думок, напрямів, течій, що базується на толерантності особистості, гнучкості та широті мислення» [3, с. 459].

Отже, як бачимо, у ракурсі сучасних тлумачень поняття «інноваційний потенціал учителя», закладено основні постулати гуманістичного підходу. Українські дослідники гуманізації освіти Г. Балл, А. Гончаренко, П. Кононенко, В. Рибалко, М. Романенко, О. Романовський, В. Семиченко та інші, підтримують думку, що гуманізм – це безальтернативний шлях розвитку освіти.

Серед науковців, праці яких безпосередньо торкаються гуманістичних орієнтацій мистецької освіти (С. Горбенко, І. Зязюн, О. Отич, Г. Падалка, О. Рудницька, О. Щолокова та інших) визнається, що головною потребою мистецької освіти є забезпечення гуманістичного спрямування художньої навчальної діяльності, цілеспрямоване перетворення здобутків світового мистецтва в особистісний естетичний досвід.

За словами І. Зязюна, «Своєрідний культурно-історичний універсалізм «філософії освіти» і її оптимізм базуються на визнанні загальнолюдських цінностей... освіта – та сфера соціокультурної життєдіяльності, де реалізується становлення духовно зрілої, моральної особистості...» [7, с. 20].

На думку С. Горбенка, особистісна, гуманістична орієнтація передбачає пріоритетні мотиви освіти як то: самопізнання, самоутвердження, самореалізацію особистості, свободу розвитку її художньо-творчих задатків та духовних інтересів. На основі аналізу нових пріоритетів, які закріпились у суспільстві під назвою «нове педагогічне мислення», і в основі якого покладено загальнолюдські цінності духовного життя: людина, як самоцінність вищого порядку, свобода, добро, краса, рівність і справедливість, С. Горбенко виводить висновки, що саме ці цінності та їхня

взаємодія один з одним утворюють межу, від якої починається нове мислення. Воно виходить з того, що система цінностей не статична і знаходиться в постійній динаміці, бо кожний часовий період обумовлений рівнем розвитку суспільства в галузі культури і духовного багатства людини [5].

Ми цілком згодні з висновками І. Лисакової, що гуманізацію освіти можна вважати процесом самовідтворення людини, обміну енергією та інформацією з навколишнім світом. Освіта в її гуманному вимірі – процес глибоко індивідуальний, що не піддається стандартизації та алгоритмізації, це діалог індивіда та всієї товщини культурних пластів. Тільки на основі гуманізації освіти можна сприяти формуванню таких людей, які зможуть подолати шлях до збалансованого розвитку суспільства [10].

Як слушно зауважила І. Лисакова «завдання гуманізації освіти полягає в тому, щоб якомога більше людей замислилися про перспективи розвитку людини та суспільства, навчилися передбачати наслідки своїх дій». Продовжуючи думку, автор стверджує, що освіта має вчити мистецтву розуміння як іншої живої істоти, так і іншої культури, мистецтву інтерпретації, емпатійного проникнення в світ іншого, співчуття, переживання, рефлексивного мислення [10, с. 282].

На думку Р. Євсович, гуманістичний підхід не може бути реалізований під час навчання та виховання «без гармонійного поєднання внутрішніх механізмів особистості та впливів соціального середовища, у якому розвивається особистість. Це відповідно вимагає зміни стратегії управління процесом навчання, зокрема у вищих навчальних закладах, за якою акценти переносяться на особистість як суб'єкт навчальної діяльності, а освіта у зв'язку з цим одержує нові філософські й методологічні передумови: демократизацію, індивідуалізацію, свободу творчості» [8, с. 80].

О. Щолокова, у контексті гуманістичного підходу, виділяє завдання мистецької освіти, які полягають у переосмисленні світоглядно-методологічних основ гуманістичного пізнання; забезпеченні гуманістичної спадкоємності в мистецькій освіті, підвищуючи її ефективність на всіх етапах; упровадженні різних навчальних програм, спрямованих на вивчення здобутків національної культури. Враховуючи надбання науковців, автор пропонує нову модель мистецької освіти, обов'язковим критерієм якої повинно бути «все передове і креативне, вивірене досвідом» [15, с. 12].

Висновки і перспективи подальших розвідок напряму. Таким чином, можна зазначити, що нова модель суспільства,

пов'язана з процесами в освіті, потребує значного переосмислення уявлень щодо сутності розвитку людської цивілізації. У цьому перспективним є ознайомлення освітянської спільноти з досвідом вищої освіти людства під новим кутом її гуманізації. Розглядаючи поняття «інноваційний потенціал особистості педагога-музиканта» у контексті гуманістичного підходу, зауважимо на необхідності розуміння його не тільки як сукупність потенцій людини (творчих, комунікативних, компетентністних тощо), але і їхню взаємодоповнюваність, взаємодію, оскільки останні здатні породжувати нові системні якості та ефекти. Дане дослідження не претендує на вичерпний розгляд усіх аспектів складної і різноманітної проблеми формування інноваційного потенціалу педагогів-музикантів у процесі фахової підготовки. На нашу думку, детальнішого вивчення потребують технології формування інноваційного потенціалу студентів вищих мистецьких навчальних закладів.

СПИСОК ДЖЕРЕЛ

1. Василенко Н. В. Інноваційний потенціал школи / Н. В. Василенко // Директор школи. – 2011. – № 3. – С. 25–28.
2. Власенко Ю. А. Психологічний аналіз інноваційного потенціалу особистості: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. психол. наук : спец. 19.00.01 – Загальна психологія, історія психології / Ю. А. Власенко. – Одеса: ОНУ ім. Мечникова, 2003. – 19 с.
3. Волкова Н. П. Педагогіка: посібник / Н. П. Волкова. – К.: Академія, 2001. – 576 с.
4. Галатюк Ю. М. Інноваційний потенціал педагога як одна з умов впровадження нових підходів до реалізації міжпредметних зв'язків при викладанні фізики в сучасній школі / Ю. М. Галатюк, Н. С. Савчук // 36. наук. праць «Творча особистість вчителя: проблеми теорії і практики». – К., 1999. – Вип. 3. – С. 333–338.
5. Горбенко С. С. Гуманістична спрямованість змісту музичної освіти школярів у період «нового педагогічного мислення» / С. С. Горбенко // Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Серія 14. Теорія і методика мистецької освіти: Збірник наукових праць / Матеріали II Міжнародної науково-практичної конференції «Гуманістичні орієнтири мистецької освіти», 26–27 квітня 2007 року. – Вип. 4. (9). – К.: НПУ, 2007. – 194 с.
6. Горенков Е. М. Учитель как субъект инновационного потенциала школы / Е. М. Горенков // Высшее образование сегодня. – 2009. – № 1. – С. 57–60.
7. Зязюн І. А. Філософія педагогічної дії: монографія / Зязюн І. А. – Київ – Черкаси, 2008. – 608 с.
8. Євсович Р. В. Гуманізація та гуманітаризація вищої освіти в Україні: історичний аспект [Електронний ресурс] / Р. В. Євсович // Духовність особистості. – 2012. – Вип. 5. – С. 79–87. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/domtp_2012_5_12

9. Кучерява Ю. В. Роль післядипломної педагогічної освіти у розвитку інноваційного потенціалу педагога [Електронний ресурс] / Ю. В. Кучерява // Теорія та методика управління освітою, № 7, 2011 р. Режим доступу: <http://umo.edu.ua/katalogh-vidanj/elektronne-naukove-fakhove-vidannja-teorija-ta-metodika-upravlinnja-osvitoju-vipusk-7-2011>

10. Лисакова І. Філософія освіти: гуманістичний вимір [Електронний ресурс] / І. Лисакова // Проблеми підготовки сучасного вчителя. – 2012. – № 6(2). – С. 279–284. – Режим доступу: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/ppsv_2012_6\(2\)_4_2](http://nbuv.gov.ua/UJRN/ppsv_2012_6(2)_4_2)

11. Макушин Ю. А. Деякі питання професійної мистецької освіти та її змісту в Україні / Ю. А. Макушин // Наукові праці Чорноморського державного університету імені Петра Могили комплексу «Києво-Могилянська академія». Сер.: Педагогіка. – 2010. – Т. 136, Вип. 123. – С. 93–99.

12. Педагогіка: навчальний посібник / Д. С. Мазоха, Н. І. Опанасенко. — К.: Центр навчальної літератури, 2005. – 232 с.

13. Педагогіка вищої школи: навч. посібник / Т. І. Туркот. — К.: Кондор, 2011. – 628 с.

14. Терехова Т. А. Структурно-уровневая модель інноваційного потенціалу личности [Електронний ресурс] / Т. А. Терехова, М. А. Белан // Baikal Research Journal. – 2016. – Т. 7. – № 2. – DOI: 10.17150/2411-6262.2016.7(2).24. – Режим доступу:

<http://eizvestia.isea.ru/reader/article.aspx?id=20687>

15. Щолокова О. П. Модернізація фахової мистецької освіти у контексті сучасних гуманістичних ідей / О. П. Щолокова. // Науковий часопис НПУ ім. М. П. Драгоманова. Серія 14. Теорія і методика мистецької освіти: зб. наук. пр. (Матеріали II Міжнародної науково-практичної конференції «Гуманістичні орієнтири мистецької освіти»). – К.: НПУ, 2007. – Вип. 4. – С. 12–13.

REFERENCES

1. Vasylenko, N. V. (2011). *Innovatsiyni potentsial shkoly*. [The innovative potential of the school]. Kyiv.

2. Vlasenko, Yu. A. (2003). *Psikhologichnyi analiz innovatsiynoho potentsialu osobystosti: avtoref. dys. na здobuttia nauk. stupenia kand. psykhol. nauk: spets. 19.00.01*. [Psychological analysis of innovative potential of personality]. Odesa.

3. Volkova, N. P. (2001). *Pedahohika: posibnyk*. [Pedagogy: a Handbook]. Kyiv.

4. Halatiuk, Yu. M. (1999). *Innovatsiyni potentsial pedahoha yak odna z umov vprovadzhennia novykh pidkhodiv do realizatsii mizhpredmetnykh zviazkiv pry vykladanni fizyky v suchasni shkoli*. [The innovative potential of the teacher as one of the conditions for the introduction of new approaches to the

implementation of interdisciplinary connections in teaching of physics in the modern school]. Kyiv.

5. Horbenko, S. S. (2007). *Humanistychna spriamovanist zmistu muzychnoi osvity shkolariv u period «novoho pedahohichnoho myslennia»*. [Humanistic orientation of the content of music education students in the period of the «new pedagogical thinking»]. Kyiv.

6. Horenkov, E. M. (2009). *Uchytel kak sub'ekt ynnovatsyonnoho potentsyala shkolu*. [The teacher as a subject of innovative potential of the school]. Kyiv.

7. Ziazun, I. A. (2008). *Filosofia pedahohichnoi dii: monohrafia*. [The philosophy of pedagogical action: a monograph]. Kyiv.

8. Ievsovyeh, R. V. (2012). *Humanizatsiia ta humanitaryzatsiia vyshchoi osvity v Ukraini: istorychnyi aspekt*. [Humanization and humanitarization of higher education in Ukraine: historical aspect]. Kyiv.

9. Kucheriava, Yu.V. (2011). *Rol pisladyplomnoi pedahohichnoi osvity u rozvytku innovatsiynoho potentsialu pedahoha*. [The role of postgraduate education in development of innovative potential of the teacher]. Kyiv.

10. Lysakova, I. (2012). *Filosofia osvity: humanistychnyi vymir*. [Philosophy of education: a humanistic dimension]. Kyiv.

11. Makushyn, Yu. A. (2010). *Deiaki pytannia profesiynoi mystetskoï osvity ta yii zmistu v Ukraini*. [Some questions of professional art education and its content in Ukraine]. Kyiv.

12. *Pedahohika: navchalnyi posibnyk* (2005). [Pedagogy: study guide]. Kyiv.

13. *Pedahohika vyshchoyi shkoly: navch. posibnyk* (2011). / T.I. Turkot [Higher school pedagogics: textbook. allowance] Kyiv.

14. Terekhova, T. A. (2016). *Strukturno-urovnevaia model ynnovatsyonnoho potentsyala lychnosti*. [Structural-level model of the innovative potential of a personality]. Moscow.

15. Shcholokova, O. P. (2007). *Modernizatsiia fakhovoi mystetskoï osvity u konteksti suchasnykh humanistychnykh idei*. [Modernization of vocational art education in the context of modern humanistic ideas]. Kyiv.

ВІДОМОСТІ ПРО АВТОРА

ГАО Юань – аспірант кафедри теорії та методики музичної освіти НПУ імені М. П. Драгоманова.

Наукові інтереси: професійна підготовка майбутнього вчителя музичного мистецтва.

INFORMATION ABOUT THE AUTHOR

GAO Yi-yuan – graduate student, Department of theory and methodology of music education of NPU named after N. Drahomanov.

Circle of research interests: professional training of future teachers of musical art.